

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

23. januar 2019*

»Appel – forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH-forordningen) – bilag XIV – oprettelse af en liste over stoffer, der kræver godkendelse – optagelse på listen over stoffer, der er identificeret med henblik på senere at blive optaget i bilag XIV – ajourføring af optagelsen af stoffet bis(2-ethylhexyl)phthalat (DEHP) på listen – fejl i fortolkningen og anvendelsen af REACH-forordningen samt af retssikkerhedsprincippet – urigtig gengivelse af de faktiske omstændigheder og af beviserne – prøvelsens omfang«

I sag C-419/17 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 11. juli 2017,

Deza, a.s., Valašské Meziříčí (Den Tjekkiske Republik), ved advokát P. Dejl,

appellant,

de øvrige parter i appelsagen:

Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) ved W. Broere, N. Herbatschek og M. Heikkilä, som befuldmægtigede, bistået af advokati M. Procházka og M. Mašková,

sagsøgt i første instans,

Kongeriget Danmark ved J. Nymann-Lindgren og M. Wolff, som befuldmægtigede,

Kongeriget Nederlandene,

Kongeriget Sverige ved A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev og L. Zettergren, som befuldmægtigede,

Kongeriget Norge,

intervenienter i første instans,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af Domstolens vicepræsident, R. Silva de Lapuerta, som fungerende afdelingsformand for Første Afdeling, og dommerne J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, E. Regan og S. Rodin (refererende dommer),

* Processprog: tjekkisk.

generaladvokat: M. Szpunar,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 26. juni 2018,

afsagt følgende

Dom

- 1 Med sin appel har Deza, a.s. nedlagt påstand om ophævelse af dom afsagt af Den Europæiske Unions Ret den 11. maj 2017, Deza mod ECHA (T-115/15, herefter »den appellerede dom«, EU:T:2017:329), hvorved Retten frifandt Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) for appellantens påstand om annullation af afgørelse ED/108/2014 truffet af den administrerende direktør for Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) den 12. december 2014, som ajourførte og supplerede den eksisterende registrering af det kemiske stof bis(2-ethylhexyl)phtalat (EF nr. 204-211-0, CAS nr. 117-81-7) (herefter »DEHP«) på listen over stoffer, der er identificeret (herefter »den omtvistede afgørelse«) med henblik på senere at blive optaget i bilag XIV til forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF (EUT 2006, L 396, s. 1, berigtiget i EUT 2007, L 136, s. 3), som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 895/2014 af 14. august 2014 (EUT 2014, L 244, s. 6) (herefter »REACH-forordningen«).

Retsforskrifter

- 2 REACH-forordningens artikel 57 med overskriften »Stoffer til optagelse i bilag XIV« bestemmer:
»Følgende stoffer kan optages i bilag XIV i henhold til proceduren i artikel 58:
  - a) stoffer, der opfylder kriterierne for klassificering i fareklassen carcinogenicitet kategori 1A eller 1B i henhold til punkt 3.6 i bilag I til forordning (EF) nr. 1272/2008
  - b) stoffer, der opfylder kriterierne for klassificering i fareklassen kimcellemutagenicitet kategori 1A eller 1B i henhold til punkt 3.5 i bilag I til forordning (EF) nr. 1272/2008
  - c) stoffer, der opfylder kriterierne for klassificering i fareklassen reproduktionstoksicitet kategori 1A eller 1B, skadelige virkninger for seksuel funktion og forplantningsevnen eller for udviklingen, i henhold til punkt 3.7 i bilag I til forordning (EF) nr. 1272/2008
  - d) stoffer, der er persistente, bioakkumulerende og toksiske i henhold til kriterierne i denne forordnings bilag XIII
  - e) stoffer, der er meget persistente og meget bioakkumulerende i henhold til kriterierne i denne forordnings bilag XIII
  - f) stoffer – som f.eks. stoffer med hormonforstyrrende egenskaber eller stoffer med persistente, bioakkumulerende og toksiske eller meget persistente og meget bioakkumulerende egenskaber, der ikke opfylder kriterierne i litra d) eller e) – for hvilke der foreligger videnskabelig dokumentation

for sandsynlige alvorlige virkninger på menneskers sundhed eller miljøet, der er problematiske i samme grad som virkningerne af de andre stoffer, der er anført i litra a)-e); disse stoffer identificeres enkeltvis i overensstemmelse med den i artikel 59 fastlagte procedure.»

- 3 REACH-forordningens artikel 59 med overskriften »Identifikation af de stoffer, der er nævnt i artikel [57]« bestemmer:

»1. Proceduren i stk. 2-10 finder anvendelse med henblik på identifikation af stoffer, der opfylder kriterierne i artikel 57, og udarbejdelse af en liste over stoffer, der senere skal optages i bilag XIV. [...]

[...]

3. Enhver medlemsstat kan udarbejde et dossier i overensstemmelse med bilag XV for stoffer, der efter dens opfattelse opfylder kriterierne i artikel 57, og fremsende dette til [ECHA] [...]

[...]

7. [ECHA] skal, når det har modtaget eller fremsat kommentarer, forelægge dossieret for Medlemsstatsudvalget senest 15 dage efter udløbet af den periode på 60 dage, der er nævnt i stk. 5.

8. Hvis der i Medlemsstatsudvalget inden for en periode på 30 dage efter forelæggelsen opnås enstemmighed om identifikationen, skal [ECHA] optage stoffet på den i stk. 1 nævnte liste. [ECHA] kan optage det pågældende stof i sine anbefalinger i henhold til artikel 58, stk. 3.

9. Hvis der ikke opnås enstemmighed i Medlemsstatsudvalget, skal Kommissionen udarbejde et udkast til forslag om identifikation af stoffet inden tre måneder efter modtagelsen af Medlemsstatsudvalgets udtalelse. Der træffes endelig afgørelse om identifikation af stoffet i henhold til den i artikel 133, stk. 3, nævnte procedure.

10. [ECHA] skal offentliggøre og ajourføre den i stk. 1 nævnte liste på sin hjemmeside, så snart der er truffet afgørelse om at optage stoffet.»

Twistens baggrund og den omtvistede afgørelse

- 4 Appellanten, Deza, der er et tjekkisk aktieselskab, er aktiv i kemikaliesektoren. Selskabet producerer, markedsfører og anvender bl.a. DEHP.
- 5 Ved afgørelse af 28. oktober 2008 optog den administrerende direktør for ECHA stoffet DEHP på »kandidatlisten« – dvs. på listen over stoffer, der var identificeret med henblik på senere at blive optaget i bilag XIV til REACH-forordningen.
- 6 Efter vedtagelsen af Kommissionens forordning (EU) nr. 143/2011 af 17. februar 2011 (EUT 2011, L 44, s. 2) blev DEHP opført i bilag XIV til REACH-forordningen.
- 7 Den 12. august 2013 indsendte appellanten en ansøgning om godkendelse til anvendelse af DEHP og vedlagde denne en række detaljerede undersøgelser og dokumenter, herunder en kemikaliesikkerhedsrapport, en analyse af alternativer og en socioøkonomisk analyse.
- 8 Den 26. august 2014 fremsendte Kongeriget Danmark fire dossierer i overensstemmelse med bilag XV til denne forordning, idet det for det første foreslog, at DEHP og tre andre stoffer, nemlig dibutylphthalat (herefter »DBP«), butylbenzylphthalat (herefter »BBP«) og diisobutylphthalat (herefter

»DIBP«), ligeledes blev identificeret som stoffer med hormonforstyrrende egenskaber, for hvilke der forelå videnskabelig dokumentation for sandsynlige alvorlige virkninger på menneskers sundhed såvel som på miljøet, og for det andet, at kandidatlisten blev suppleret i overensstemmelse hermed.

- 9 Kongeriget Danmarks oprindelige forslag var genstand for en høring af de berørte parter. Flere medlemsstater og enkelte ikke-statslige enheder, herunder appellanten, fremsatte deres bemærkninger.
- 10 I forbindelse med gennemgangen af dossieret viste det sig, at Kongeriget Danmarks oprindelige forslag på grund af modstand fra flere af repræsentanterne for medlemsstaterne ikke ville blive godkendt enstemmigt. Kun identifikationen af DEHP som et stof med hormonforstyrrende egenskaber, der kan have alvorlige virkninger på miljøet, stødte ikke på modstand fra Medlemsstatsudvalgets medlemmer.
- 11 I betragtning af dette resultat delte Kongeriget Danmark sit oprindelige forslag op i otte dele, nemlig:
  - i fire dele angående identifikationen af de fire kemiske stoffer, DBP, BBP, DIBP og DEHP, som stoffer med hormonforstyrrende egenskaber, der kan have alvorlige virkninger på menneskers sundhed som omhandlet i REACH-forordningens artikel 57, litra f), og i kraft af denne nye identifikation at supplere den eksisterende optagelse af disse fire stoffer på kandidatlisten
  - i fire dele angående identifikationen af disse fire kemiske stoffer som stoffer med hormonforstyrrende egenskaber, der kan have alvorlige virkninger på miljøet som omhandlet i REACH-forordningens artikel 57, litra f), og i kraft af denne nye identifikation at supplere den eksisterende optagelse af disse fire stoffer på kandidatlisten.
- 12 Medlemsstatsudvalget opnåede ikke enstemmighed for så vidt angik de dele af Kongeriget Danmarks oprindelige forslag, der tilsigtede at identificere stofferne DEHP, DBP, BBP og DIBP som stoffer med hormonforstyrrende egenskaber, for hvilke der forelå videnskabelig dokumentation for sandsynlige alvorlige virkninger på menneskers sundhed.
- 13 Til gengæld godkendte udvalget enstemmigt den del af forslaget, der tilsigtede at identificere DEHP som et stof med hormonforstyrrende egenskaber, for hvilket der forelå videnskabelig dokumentation for sandsynlige alvorlige virkninger på miljøet.
- 14 Den 12. december 2014 vedtog den administrerende direktør for ECHA den omtvistede afgørelse, som ajourførte og supplerede den eksisterende registrering vedrørende DEHP på kandidatlisten og identificerede dette stof som et stof med hormonforstyrrende egenskaber, for hvilket der forelå videnskabelig dokumentation for sandsynlige alvorlige virkninger på miljøet, der er problematiske i samme grad som virkningerne af de andre stoffer, der er opregnet i REACH-forordningen.

Sagen for Retten og den appellerede dom

- 15 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 5. marts 2015 anlagde Deza søgsmål med påstand om annullation af den omtvistede afgørelse.
- 16 Ved den appellerede dom frifandt Retten ECHA i dette søgsmål.

Parternes påstande

- 17 Appellanten har nedlagt følgende påstande for Domstolen:
  - Den appellerede dom ophæves.

- Den omtvistede afgørelse annulleres.
  - ECHA tilpligtes at betale de omkostninger, der er afholdt i forbindelse med nærværende appelsag og under sagens behandling for Retten.
- 18 ECHA har nedlagt følgende påstande:
- Appellen forkastes.
  - Appellanten tilpligtes at betale de omkostninger, der er afholdt i forbindelse med nærværende appelsag og under sagens behandling for Retten, herunder omkostningerne vedrørende sagen om foreløbige forholdsregler.
- 19 Kongeriget Danmark og Kongeriget Sverige støtter ECHA's påstande.

Appellen

Det første appelanbringende vedrørende Rettens retlige fejl ved fortolkningen og anvendelsen af REACH-forordningen

- 20 Med sit første appelanbringende, der er opdelt i tre led, har Deza gjort gældende, at Retten, idet den i den appellerede doms præmis 48-82, 85-98 og 105-132 fastslog, at ECHA havde kompetence til at træffe den omtvistede afgørelse, og at denne sidstnævnte afgørelse var blevet vedtaget ved en lovlig procedure, begik en retlig fejl.

Det første appelanbringendes første led vedrørende Rettens fejlagtige anerkendelse af ECHA's afledte kompetence til at supplere en eksisterende identifikation af DEHP

– Parternes argumenter

- 21 Appellanten har anført, at ECHA hverken har udtrykkelig eller afledt kompetence til at supplere en eksisterende identifikation af DEHP. Appellanten har fremhævet, at Retten anerkendte, at hverken den generelle EU-ret eller REACH-forordningen, nærmere bestemt denne forordnings artikel 59, stk. 8, udtrykkeligt tildelte REACH en sådan kompetence. Appellanten har gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl, idet den fandt, at det fremgik af REACH-forordningens artikel 59, stk. 8, vedrørende proceduren for identifikation af stoffer, der er omhandlet i forordningens artikel 57, at ECHA afledt heraf havde kompetence til at supplere den eksisterende identifikation af DEHP.
- 22 I denne forbindelse har appellanten gjort gældende, at Retten tilsidesatte Domstolens domme af 15. marts 2017, Polynt mod ECHA (C-323/15 P, EU:C:2017:207) og Hitachi Chemical Europe og Polynt mod ECHA (C-324/15 P, EU:C:2017:208), hvoraf fremgår, at når et kemisk stof er blevet fundet egnet til at blive opført på listen over stoffer, der kræver godkendelse i bilag XIV til REACH-forordningen, fordi den opfylder en eller flere af kriterierne i denne forordnings artikel 57, litra a)-e), vil det ikke længere kunne identificeres som et stof, der opfylder kriterierne i denne artikels litra f).
- 23 Ifølge Deza vedrører REACH-forordningens artikel 57, litra f), stoffer, som ikke kan identificeres på grundlag af kriterierne i forordningens artikel 57, litra a)-e), eller som endnu ikke er blevet identificeret og optaget på kandidatlisten på grundlag af disse kriterier. Dette er imidlertid ikke tilfældet for DEHP, som blev identificeret i henhold til nævnte forordnings artikel 57, litra c), seks år inden vedtagelsen af den omtvistede afgørelse.

- 24 Ifølge appellanten begik Retten en retlig fejl, idet den anerkendte, at ECHA havde en sådan afledt kompetence, selv om eksistensen af en afledt beføjelse ville udgøre en afvigelse fra princippet om kompetencetildeling, der er fastsat i artikel 13, stk. 2, TEU, som skal fortolkes strengt, og som forudsætter, at den afledte beføjelse, der er anerkendt, er nødvendig for at nå REACH-forordningens formål og nærmere bestemt for at sikre denne forordnings effektive virkning. Appellanten har gjort gældende, at ved at tildele ECHA en sådan afledt beføjelse udvides dette agenturs kompetencer, således som afgrænset ved REACH-forordningen, væsentligt, hvilket er i strid med princippet om kompetencetildeling.
- 25 Appellanten har ligeledes anført, at Retten, idet den fandt, at ECHA kunne supplere den eksisterende identifikation af DEHP, havde anvendt doktrinen om interne afledte kompetencer på fejlagtig vis. Appellanten har anført, at Retten i den appellerede doms præmis 52 anførte, at det »[g]anske vist er [...] rigtigt, at ordene »[ECHA] [skal] optage stoffet på [...] liste[n]« som indeholdt i artikel 59, stk. 8, i [REACH-forordningen] umiddelbart vedrører den situation, hvor Medlemsstatsudvalget forelægges et dossier, der er udarbejdet i overensstemmelse med bilag XV til forordningen, som omhandler et stof, som udvalget endnu ikke har fået kendskab til«. Det er appellants opfattelse, at det var med urette, at Retten i denne doms præmis 53 fastslog, at det »ikke [kan] udledes af disse ord, at Medlemsstatsudvalget alene har kompetence til at identificere stoffer, der endnu ikke er blevet optaget på kandidatlisten«.
- 26 Appellanten har gjort gældende, at såfremt ECHA's afledte beføjelse var nødvendig for at sikre den effektive virkning af REACH-forordningen, ville Domstolen ikke i sin praksis have udelukket identifikationen af stoffet i henhold til denne forordnings artikel 57, litra f), når dette stof allerede var blevet identificeret tidligere i henhold til nævnte forordnings artikel 57, litra a)-e).
- 27 I øvrigt har appellanten anført, at det følger af REACH-forordningens artikel 58, stk. 8, der udtrykkeligt tildeler Kommissionen – og ikke ECHA – kompetencen til at fjerne de stoffer fra bilag XIV til denne forordning, som ikke opfylder kriterierne i forordningens artikel 57, at hvis lovgiver havde haft til hensigt at fastsætte en procedure i denne forordning, som gjorde det muligt at supplere eller ændre en liste over stoffer, og havde tildelt denne beføjelse til et agentur såsom ECHA, ville dette have været udtrykkeligt fastsat.
- 28 ECHA har anført, at appellants argument, hvorefter en identifikation i henhold til REACH-forordningens artikel 57, litra a)-e), er til hinder for en identifikation i henhold til forordningens artikel 57, litra f), skal afvises, da det ikke er blevet fremsat for Retten. ECHA har videre gjort gældende, at alle de fremførte argumenter under alle omstændigheder er ugrundede.
- 29 Kongeriget Danmark og Kongeriget Sverige har anført, at appellants argumenter er ugrundede.

– *Domstolens bemærkninger*

- 30 For så vidt angår den praksis fra Domstolen, som appellanten har påberåbt sig, og som er nævnt i nærværende doms præmis 22, skal det indledningsvis bemærkes, at den omtvistede afgørelse er blevet vedtaget på grundlag af REACH-forordningens artikel 59, stk. 8. I denne henseende skal det bemærkes, at REACH-forordningens artikel 59 beskriver proceduren for identifikation af de stoffer, der opfylder kriterierne i REACH-forordningens artikel 57 med henblik på disses optagelse på kandidatlisten, der tjener som grundlag for udarbejdelsen af bilag XIV til denne forordning. Når først det omhandlede stof er optaget i bilag XIV, kan dette stof ikke længere anvendes eller markedsføres, medmindre der er meddelt en godkendelse til en specifik anvendelse i henhold til nævnte forordnings artikel 60.
- 31 Den af appellanten foreslåede fortolkning af domme af 15. marts 2017, Polynt mod ECHA (C-323/15 P, EU:C:2017:207) og Hitachi Chemical Europe og Polynt mod ECHA (C-324/15 P, EU:C:2017:208), bygger imidlertid på en ukorrekt forståelse af disse domme. I begge disse dommes præmis 24 fastslog

Domstolen, at REACH-forordningens artikel 57, litra a)-c), først og fremmest omfatter stoffer, der opfylder kriterierne for klassificering i fareklassen carcinogenicitet, mutagenicitet eller reproduktionstoksicitet i kategori 1A eller 1B i henhold til punkt 3.5-3.7 i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 (EUT 2008, L 353, s. 1). Derefter omfatter artikel 57, litra d) og e), stoffer, der er persistente, bioakkumulerende og toksiske, og dem, der er meget persistente og meget bioakkumulerende, i henhold til kriterierne i bilag XIII til REACH-forordningen. Disse kriterier er baseret på vurderingen af de farer, som disse stoffer frembyder. Endelig omfatter samme forordnings artikel 57, litra f), alle de andre stoffer, der ikke opfylder nogen af de førnævnte kriterier, men »for hvilke der foreligger videnskabelig dokumentation for sandsynlige alvorlige virkninger på menneskers sundhed eller på miljøet, der er problematiske i samme grad som virkningerne af de andre stoffer, der er anført i litra a)-e); disse stoffer identificeres enkeltvis i overensstemmelse med den i artikel 59 fastlagte procedure« (dom af 15.3.2017, Polynt mod ECHA, C-323/15 P, EU:C:2017:207, præmis 24).

- 32 Domstolen præciserede, at REACH-forordningens artikel 57, litra f), indførte en selvstændig mekanisme, der gør det muligt at identificere stoffer – der ikke allerede er blevet betegnet som sådanne i medfør af denne bestemmelse – som særligt problematiske (domme af 15.3.2017, Polynt mod ECHA, C-323/15 P, EU:C:2017:207, præmis 25, og Hitachi Chemical Europe og Polynt mod ECHA, C-324/15 P, EU:C:2017:208, præmis 25). Således som Domstolen bekræftede i begge disse dommes præmis 29, omfatter anvendelsesområdet for REACH-forordningens artikel 57, litra f), udtrykkeligt hormonforstyrrende stoffer, selv om denne type virkninger ikke falder ind under nogen af de fareklasser, der er indeholdt i dette bilag.
- 33 I denne henseende fastslog Domstolen i præmis 24-40 i domme af 15. marts 2017, Polynt mod ECHA (C-323/15 P, EU:C:2017:207) og Hitachi Chemical Europe og Polynt mod ECHA (C-324/15 P, EU:C:2017:208), at identifikationen af et stof i henhold til denne bestemmelse forudsætter opfyldelse af to kumulative betingelser, nemlig for det første, at det er sandsynligt, at de pågældende stoffer har alvorlige virkninger på menneskers sundhed eller miljøet, og for det andet, at disse virkninger »er problematiske i samme grad« som virkningerne af de andre stoffer, der er anført i litra a)-e) i REACH-forordningens artikel 57. Selv om Domstolen fandt, at den første betingelse krævede en analyse af de farer, der udspringer af det omhandlede stofs iboende egenskaber, gjorde det samme sig ikke gældende for den anden betingelse. Med henblik på at fastslå, hvorvidt et stof er »problematiske i samme grad« som omhandlet i REACH-forordningens artikel 57, litra f), fandt Domstolen således, at karakteren af de problemer, der ville kunne tages i betragtning ved vurderingen, ikke skulle begrænses alene til de farer, der udspringer af det omhandlede stofs iboende egenskaber.
- 34 I modsætning til, hvad appellantens har gjort gældende, og således som anført af generaladvokaten i punkt 50-56 i forslaget til afgørelse følger det heller ikke af domme af 15. marts 2017, Polynt mod ECHA (C-323/15 P, EU:C:2017:207) og Hitachi Chemical Europe og Polynt mod ECHA (C-324/15 P, EU:C:2017:208), at REACH-forordningens artikel 57, litra f), skal fortolkes således, at et kemisk stof som DEHP, der allerede er optaget på kandidatlisten over stoffer for en farlig egenskab, som opfylder kriterierne i denne forordnings artikel 57, litra c), ikke efterfølgende ligeledes kan identificeres i henhold til nævnte forordnings artikel 57, litra f), for en anden iboende egenskab.
- 35 Domstolen angav således i disse dommes præmis 24-40 de kriterier, der skal være opfyldt, for at et stof vil kunne identificeres i henhold til REACH-forordningens artikel 57, litra a)-f), uden at fastsætte grænser for de grunde, for hvilke et stof kan optages på kandidatlisten. Det var derfor uden at begå en retlig fejl, at Retten fastslog, at det ikke var udelukket, at et stofs iboende egenskaber vil kunne anses for at opfylde flere af kriterierne i REACH-forordningens artikel 57, litra a)-f).

- 36 Appellantens argument vedrørende Rettens angivelige fejlagtige anvendelse af doktrinen om afledte beføjelser kan derfor ikke tiltrædes. Som generaladvokaten har anført i punkt 63 i forslaget til afgørelse, fremgår det af præmis 54 i den appellerede dom, at Retten for at anerkende ECHA's beføjelse til at vedtage den omtvistede afgørelse antog, at hverken ordlyden i REACH-forordningens artikel 57 eller forordningens artikel 59, stk. 8, eller en anden bestemmelse i forordningen forbød ECHA at efterprøve, om stoffet havde andre iboende egenskaber end dem, der førte til den oprindelige optagelse af stoffet på kandidatlisten. I øvrigt anførte Retten i præmis 55 i den appellerede dom, at identifikationen af et stof, der anses for at opfylde andre kriterier i et af punkterne i REACH-forordningens artikel 57 end det, der førte til den oprindelige optagelse på kandidatlisten, i teknisk henseende havde form af et supplement til den eksisterende registrering. Ifølge Retten er det i denne retning, at ECHA's argument om, at det råder over en »afledt beføjelse« til at supplere en eksisterende registrering, skal forstås.
- 37 I det foreliggende tilfælde var de oplysninger, som var tilgængelige på tidspunktet for identifikationen af DEHP i henhold til REACH-forordningens artikel 57, litra c), ikke tilstrækkelige til at konkludere, at stoffets skadelige virkninger på miljøet opfyldte de i denne forordnings artikel 57, litra f), anførte kriterier til identifikation. Som Retten fastslog i den appellerede doms præmis 57 og 58, har et kemisk stof forskellige egenskaber, der kan medføre risici af forskellig karakter.
- 38 Det skal i denne henseende lægges til grund, således som generaladvokaten har anført i punkt 76 og 77 i forslaget til afgørelse, at en konklusion, hvorefter ECHA ikke skulle have kompetence til at supplere en eksisterende registrering af et kemisk stof med den begrundelse, at dette stof er blevet identificeret, ville føre til et forkert resultat og være i strid med REACH-forordningens formål. En sådan fortolkning af denne forordning ville have den konsekvens, at den videnskabelige vurdering af nævnte stof låses fast på tidspunktet for dets oprindelige identifikation, hvilket ville være i strid med selve ECHA's opgave, som er »vurdering af stoffers farlighed«, således som det er fastsat i nævnte forordning, mens denne vurdering for at være effektiv og virkningsfuld ligeledes skal kunne foretages på et senere tidspunkt i forhold til den oprindelige identifikation med henblik på at kunne suppleres af nye videnskabelige oplysninger.
- 39 Det var således uden at begå en retlig fejl, at Retten fastslog, at ECHA havde beføjelse til at supplere de eksisterende registreringer i kandidatlisten med nye kriterier som omhandlet i REACH-forordningens artikel 57.
- 40 Det første appelanbringendes første led må følgelig forkastes.

Det første appelanbringendes andet led vedrørende Rettens fejlagtige vurdering, hvorefter proceduren for vedtagelsen af den omtvistede afgørelse ikke var blevet tilsidesat

– Parternes argumenter

- 41 Appellanten har gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl, idet den fastslog, at proceduren for vedtagelsen af den omtvistede afgørelse var lovlig, selv om Kongeriget Danmark, der havde indgivet et dossier med henblik på at få optaget fire kemiske stoffer, herunder DEHP, på kandidatlisten, havde erstattet sit oprindelige forslag med et nyt forslag, hvori alene forslaget angående optagelsen af DEHP var bibeholdt.
- 42 Det oprindelige forslag, der havde til formål at supplere REACH-forordningen med en ny identifikation af de fire stoffer, heriblandt DEHP, i henhold til denne forordnings artikel 57, litra f), og hvorom der skulle stemmes samlet, blev erstattet af et nyt forslag, som blev fremlagt i otte dele til supplerende identifikation af de kemiske stoffer, og som skulle give anledning til en særskilt afstemning.

43 Appellanten har anført, at denne ændring af det danske forslag førte til den konsekvens, at den omtvistede afgørelse blev vedtaget. Appellanten er nemlig af den opfattelse, at Medlemsstatsudvalget ikke ville være nået enstemmigt til enighed på grundlag af det oprindelige forslag. Appellanten har i denne forbindelse bemærket, at ifølge Domstolens faste praksis kan en procedurefejl kun medføre hel eller delvis annullation af en afgørelse, hvis det godtgøres, at nævnte afgørelse kunne have fået et andet indhold, hvis fejlen ikke var begået. Den omhandlede procedure for vedtagelse er i strid med REACH-forordningen og Domstolens praksis, og Retten begik en retlig fejl, idet den fandt, at dette ikke var tilfældet.

44 ECHA og Kongeriget Danmark har anført, at det første appelanbringendes andet led er ugrundet.

– Domstolens bemærkninger

45 Det skal indledningsvis bemærkes, således som Retten bemærkede i den appellerede doms præmis 85, at den i REACH-forordningens artikel 59 fastsatte procedure for identifikation af stoffer i henhold til forordningens artikel 57 har til formål at sikre, at medlemsstaterne og de interesserede parter under denne procedure kan blive hørt, inden der nås frem til en afgørelse om at optage et stof på kandidatlisten. Som Retten i den appellerede doms præmis 86 fastslog, fastsætter REACH-forordningen desuden ikke nærmere den måde, hvorpå flere forslag om identifikation af et stof som et særligt problematisk stof som omhandlet i forordningens artikel 57 skal fremsættes.

46 Således som Retten med rette konstaterede i den appellerede doms præmis 86, indeholder REACH-forordningen ingen bestemmelser, der forbyder, at en medlemsstat ændrer eller tilbagetrækker sine forslag vedrørende et eller flere stoffer, som den skønner opfylder kriterierne i forordningens artikel 57.

47 Der er ydermere intet i disse to artikler, der fastsætter en forpligtelse til at samle forslag i et og samme dokument, når disse forslag fremsættes på samme tid af den samme ophavsmand.

48 I det foreliggende tilfælde foretog Kongeriget Danmark, således som Retten anførte i den appellerede doms præmis 88, alene en opdeling af sit oprindelige forslag i otte særskilte dele. Denne opdeling blev efterfulgt af en delvis tilbagetrækning af forslagene vedrørende DBP, BBP og DIBP, for så vidt som disse forslag vedrørte alvorlige virkninger på miljøet, imens forslaget vedrørende DEHP blev fastholdt.

49 Hvad angår den del af forslaget, der vedrører DEHP, skal det bemærkes, at Retten i den appellerede doms præmis 89 konstaterede, at appellanten ikke havde påvist, hvordan det materielle indhold af Kongeriget Danmarks oprindelige forslag var anderledes end indholdet af det forslag, der havde været genstand for afstemningen under Medlemsstatsudvalgets møde, der fandt sted fra den 8. til den 11. december 2014.

50 Endelig fastslog Retten i den appellerede doms præmis 93 og 94, at den med enstemmighed vedtagne aftale i Medlemsstatsudvalget vedrørende DEHP ikke var behæftet med nogen fejl, fordi den alene støttede sig på dette stofs »alvorlige virkninger på miljøet«, selv om grundene til identifikation af dette stof, som var indeholdt i det oprindelige forslag og det dossier, der blev indsendt i overensstemmelse med bilag XV til REACH-forordningen, angik nævnte stofs »alvorlige virkninger på menneskers sundhed og miljøet«. Det følger nemlig af ordlyden af denne forordnings artikel 57, litra f), at de i denne bestemmelse omhandlede egenskaber er dem, der kan have alvorlige virkninger på enten menneskers sundhed eller på miljøet, idet disse kriterier udgør alternative valgmuligheder.

51 Det første appelanbringendes andet led må følgelig forkastes.

Om det første appelanbringendes tredje led vedrørende det forhold, at Retten begik en retlig fejl, idet den ikke tiltrådte, at ECHA havde gjort sig skyldig i magtfordrejning

– Parternes argumenter

- 52 Appellanten har anført, at den omtvistede afgørelse og den af ECHA gennemførte procedure inden vedtagelsen af denne afgørelse ikke er i overensstemmelse med den juridisk bindende procedure, som Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union har fastsat, og at Retten følgelig begik en retlig fejl, idet den forkastede den argumentation, som appellanten i denne henseende havde fremført for den.
- 53 Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1386/2013/EU af 20. november 2013 om et generelt EU-miljøhandlingsprogram frem til 2020 »Et godt liv i en ressourcebegrænset verden« (EUT 2013, L 354, s. 171) fastsætter, at »Unionen vil [...] udvikle harmoniserede farebaserede kriterier til identificering af hormonforstyrrende stoffer [...] i al relevant EU-lovgivning«. Det fremgår af denne afgørelse, at de harmoniserede anvendelseskriterier, som Unionen har udviklet med henblik på identificeringen af hormonforstyrrende stoffer, skal anvendes i alle Unionens retsakter, herunder i REACH-forordningen. Det påhviler Kommissionen at vedtage disse kriterier. Appellanten har i denne forbindelse anført, at Kommissionen i henhold til artikel 5, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 528/2012 af 22. maj 2012 om tilgængeliggørelse på markedet og anvendelse af biocidholdige produkter (EUT 2012, L 167, s. 1) senest den 13. december 2013 skulle vedtage retsakter vedrørende specifikke videnskabelige kriterier til bestemmelse af hormonforstyrrende egenskaber. På samme måde skulle Kommissionen senest den 14. december 2013 forelægge et udkast til foranstaltninger om specifikke videnskabelige kriterier til bestemmelse af hormonforstyrrende egenskaber.
- 54 Appellanten har således gjort gældende, at beføjelsen til at fastsætte kriterierne med henblik på identifikationen af farlige stoffer tilkommer Kommissionen, som ikke udøvede den. ECHA har derfor ikke i en sådan situation beføjelse til selv at fastsætte disse kriterier. Identifikationen af DEHP i henhold til REACH-forordningens artikel 57, litra c), i medfør af ECHA's egne ad hoc-kriterier er derfor ulovlig.
- 55 Ifølge appellanten var det med urette, at Retten fandt, at ECHA ikke havde gjort sig skyldig i magtfordrejning ved at fastsætte egne kriterier for identifikation, selv om dette agentur ikke ved nogen EU-retlige regler er tillagt en sådan kompetence.
- 56 ECHA, Kongeriget Danmark og Kongeriget Sverige har bestridt appellantens argumenter.

– Domstolens bemærkninger

- 57 Hvad angår afgørelse nr. 1386/2013 var det – således som generaladvokaten har anført i punkt 100 og 101 i forslaget til afgørelse – uden at begå en retlig fejl, at Retten i den appellerede doms præmis 120 og 121 i det væsentlige fandt, at denne afgørelse havde karakter af en programmerklæring, hvilket fremgår tydeligt af de udtryk, der er anvendt i punkt 50, tredje afsnit, andet punktum, i bilaget til denne afgørelse, nemlig at Unionen »vil [...] udvikle harmoniserede [...] kriterier«.
- 58 Hvad angår forordning nr. 528/2012 anførte Retten i den appellerede doms præmis 109 med rette, at denne forordning, således som det følger af dens artikel 2, stk. 3, litra j), finder anvendelse uden at berøre REACH-forordningen. På samme måde som afgørelse nr. 1386/2013 kan forordning nr. 528/2012 således ikke skabe tvivl om anvendelsen af de kriterier for identifikation af hormonforstyrrende stoffer, som er fastsat i REACH-forordningens artikel 57, og som ECHA har anvendt i forbindelse med proceduren i forordningens artikel 59.

- 59 Det samme gør sig gældende for så vidt angår punkt 3.6.5 i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 af 21. oktober 2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og om ophævelse af Rådets direktiv 79/117/EØF og 91/414/EØF (EUT 2009, L 309, s. 1). Således som generaladvokaten har anført i punkt 103 i forslaget til afgørelse, er det med rette, at Retten i den appellerede doms præmis 117 og 118 fastslog, at det følger af denne bestemmelse, at det er tilladt at efterprøve, om et stof har hormonforstyrrende egenskaber og kan have skadelige virkninger ikke alene »på grundlag af en vurdering i overensstemmelse med [EU]-retningslinjer eller internationalt anerkendte retningslinjer for testning«, men også på grundlag af »andre tilgængelige data og oplysninger, herunder en gennemgang af den videnskabelige litteratur foretaget af [Den Europæiske Fødevareresikkerhedsautoritet]«.
- 60 Det var således uden at begå en retlig fejl, at Retten fandt, at Kommissionens handlingsplan for 2014 ikke havde en juridisk bindende værdi.
- 61 Da der imidlertid ikke findes en harmoniseret definition, giver REACH-forordningen ECHA tilladelse til at fortsætte med at forvalte et integreret system til kontrol af kemikalier, herunder registrering, vurdering og godkendelse heraf samt eventuelle begrænsninger vedrørende deres anvendelse (dom af 15.3.2017, Hitachi Chemical Europe og Polynt mod ECHA, C-324/15 P, EU:C:2017:208, præmis 20), hvilket med hensyn til effektivitet og virkningsfuldhed skal omfatte hormonforstyrrende stoffer.
- 62 Det følger af det ovenstående, at det første appelanbringendes tredje led skal forkastes, og dermed forkastes det første appelanbringende i sin helhed.

Det andet appelanbringende vedrørende Rettens fejlagtige fortolkning og anvendelse af retssikkerhedsprincippet

Parternes argumenter

- 63 Med sit andet appelanbringende har appellanten gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl, idet den i den appellerede doms præmis 135-153 fastslog, at den omtvistede afgørelse ikke var i strid med retssikkerhedsprincippet, selv om den havde skabt en forvirrende, upræcis og uforudsigelig retlig situation for appellanten.
- 64 Appellanten har anført, at den nuværende identifikation af DEHP i bilag XIV til REACH-forordningen i henhold til denne forordnings artikel 57, litra c), suppleret med en ny identifikation i henhold til nævnte forordnings artikel 57, litra f), er problematisk. Appellanten har i denne henseende rejst det spørgsmål, om der fastsættes nye frister for indgivelsen af ansøgningen om tilladelse af DEHP i henhold til REACH-forordningens artikel 57, litra f), eftersom fristen for indgivelsen af en sådan ansøgning ifølge den gældende lovgivning var udløbet den 21. august 2013. Appellanten har rejst spørgsmål om »arten« af den nuværende ansøgning om tilladelse, som denne har indgivet for DEHP i henhold til REACH-forordningens artikel 57, litra c), og om indflydelsen for så vidt angår anvendelsen af DEHP i medicinsk udstyr, der ikke er fuldstændigt omfattet af denne forordning, idet en sådan anvendelse ikke i henhold til de nuværende tekster kræver en tilladelse som omhandlet i nævnte forordnings afsnit VII.
- 65 Retten anerkendte i den appellerede doms præmis 146 selv udtrykkeligt, at såfremt bilag XIV til REACH-forordningen blev suppleret af en ny identifikation af DEHP i henhold til denne forordnings artikel 57, litra f), skal »ansøgningen om godkendelse [af dette stof, som af appellanten er identificeret i henhold til nævnte forordnings artikel 57, litra c),] ændres således, at den tager hensyn til denne udvikling«, og »[appellanten ville] skulle tage hensyn til denne ændring af bilag XIV« til

REACH-forordningen. Retten angav imidlertid hverken, på hvilken måde nævnte »ændring« skal foretages, eller henviste til en konkret bestemmelse i REACH-forordningen eller nogen anden lovtekst, der regulerer dette spørgsmål.

66 ECHA har bestridt appellantens argumentation.

Domstolens bemærkninger

67 Det skal bemærkes, at Retten i den appellerede doms præmis 133-153 undersøgte, om den omtvistede afgørelse indebærer en tilsidesættelse af princippet om forudsigelighed, retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.

68 Efter at have bemærket, at retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning er generelle principper i EU-retten, efterprøvede Retten, om den omtvistede afgørelse opfyldte de krav, der følger af disse principper.

69 Retten bemærkede således i den appellerede doms præmis 135 og 137, at det fremgår af Domstolens praksis, at retssikkerhedsprincippet bl.a. kræver, at retsreglerne skal være klare, præcise og forudsigelige i deres retsvirkninger, især når de kan have bebyrdende virkninger for personer og virksomheder, og at Domstolen for så vidt angår princippet om beskyttelse af den berettigede forventning har fastslået, at ingen kan påberåbe sig en tilsidesættelse af dette princip, når der ikke foreligger præcise løfter, som er afgivet til vedkommende af administrationen (jf. i denne retning dom af 20.12.2017, Global Starnet, C-322/16, EU:C:2017:985, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis).

70 Adgangen til at påberåbe sig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning står således åben for enhver erhvervsdrivende med begrundede forventninger, som en institution har givet anledning til. I henhold til denne retspraksis er præcise, ubetingede og samstemmende oplysninger, der hidrører fra autoriserede og pålidelige kilder, forsikringer, der kan afføde sådanne forhåbninger, uanset den form, hvorunder de meddeles (dom af 14.3.2013, Agrargenossenschaft Neuzelle, C-545/11, EU:C:2013:169, præmis 24 og 25 og den deri nævnte retspraksis).

71 Når en forudseende og påpasselig erhvervsdrivende kan forudse vedtagelsen af en EU-foranstaltning, der kan påvirke den pågældendes interesser, kan vedkommende derimod ikke påberåbe sig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, når foranstaltningen vedtages (dom af 14.3.2013, Agrargenossenschaft Neuzelle, C-545/11, EU:C:2013:169, præmis 26).

72 Retten undersøgte, om den omtvistede afgørelse i overensstemmelse med retssikkerhedsprincippet klart angav sit retsgrundlag og sine retsvirkninger. Den fastslog, at denne afgørelse tydeligt henviste til REACH-forordningens artikel 59, stk. 8, som retsgrundlag for sin vedtagelse. Den fandt ligeledes med rette, at appellanten var i stand til uden nogen tvetydighed at kende til rækkevidden af denne afgørelse, eftersom det tydeligt fremgik af denne, at den havde til formål at supplere den eksisterende registrering vedrørende DEHP på kandidatlisten via en identifikation i henhold til REACH-forordningens artikel 57, litra f).

73 Det fremgår i øvrigt ikke af den appellerede dom, at Retten selv skulle have skabt en situation med retlig usikkerhed. Med denne dom blev klassificeringen af DEHP bekræftet, og dette stof vil fortsat blive evalueret i overensstemmelse med REACH-forordningen.

74 Det er således med rette, at Retten fandt, at appellanten ikke havde fremført beviser, der kunne godtgøre, at et EU-organ eller -agentur direkte havde givet denne præcise løfter. Retten kunne derfor lægge til grund, at den omtvistede afgørelse ikke indebar en tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.

75 Under disse omstændigheder skal det andet appelanbringende forkastes som ugrundet.

Det tredje appelanbringende vedrørende Rettens tilsidesættelse af grænserne for sin domstolsprøvelse og den urigtige gengivelse af beviserne

Parternes argumenter

- 76 Med sit tredje appelanbringende har appellanten gjort gældende, at Retten i den appellerede doms præmis 163-202 undersøgte den omtvistede afgørelse uden at overholde kravene vedrørende grænserne for domstolsprøvelsen af EU-institutioners og -organers afgørelser, og at den desuden gengav de faktiske omstændigheder og beviserne, som var blevet indleveret for den, urigtigt.
- 77 Appellanten har anført, at selv om EU-institutionernes vide skønsmæssige, navnlig i forbindelse med undersøgelsen af meget kompleks teknisk og videnskabelig dokumentation, er underlagt en begrænset retslig prøve, fordrer nævnte prøve, at Unionens institutioner, der er ophavsmænd til den relevante retsakt, er i stand til for Domstolen at godtgøre, at retsaktens blev vedtaget »ved en egentlig udøvelse af deres skønsmæssige«, hvilket forudsætter, at alle relevante forhold og omstændigheder angående den situation, som retsaktens har til formål at regulere, tages i betragtning.
- 78 Appellanten har ligeledes anført, at Retten gengav beviserne urigtigt, idet den fandt, at de undersøgelser, hvorpå beroede det dossier, der var udarbejdet i henhold til bilag XV til REACH-forordningen vedrørende DEHP (herefter »støttedokumentet«) alene udgjorde en del af den samlede dokumentation, der var blevet undersøgt af Medlemsstatsudvalget. Appellanten har gjort gældende, at ingen af de videnskabelige studier foretaget på fisk, der var blevet udført efter 2008, angiver, at DEHP har nogen skadelige virkninger på menneskers sundhed eller på miljøet, hvilket ifølge Retten ligeledes er en betingelse for, at dette stof kan identificeres i henhold til REACH-forordningens artikel 57, litra f).
- 79 Appellanten har i øvrigt anført, at støttedokumentet er baseret på videnskabelige studier, der er blevet udført på rotter, og som angår DEHP's virkninger – ikke på miljøet – men på menneskers sundhed, hvis de udsættes direkte for DEHP, selv om det drejer sig om at »godtgøre« dette stofs virkninger på miljøet. En sådan fremgangsmåde er videnskabelig uredelighed. Det var derfor med urette, at Retten undlod at tage hensyn til denne omstændighed i den appellerede dom.
- 80 ECHA har som svar på dette gjort gældende, at det tredje appelanbringende er ugrundet, og at beviserne er blevet behandlet korrekt.

Domstolens bemærkninger

- 81 Retten undersøgte i den appellerede doms præmis 157-202 de beviser og videnskabelige studier, som var grundlaget for den omtvistede afgørelse, inden for rammerne af en lang og minutøs behandling, der opfylder kravene til en effektiv domstolsprøvelse.
- 82 Efter at have henvist til de principper i retspraksis, som regulerer intensiteten af domstolsprøvelsen vedrørende vurderingen af faktuelle beviser med en høj teknisk og videnskabelig kompleksitet, lagde Retten alle de videnskabelige studier angående fisk og rotter, der er en del af støttedokumentet, til grund.
- 83 Retten henviste bl.a. udtrykkeligt til konklusionerne af adskillige studier angående fisk for så vidt angår de hormonforstyrrende virkninger på disse efter udsættelsen af DEHP.

- 84 Retten fastslog ikke desto mindre i den appellerede doms præmis 166, at »som det [...] fremgår af punkt 5.1.6 i det støttende dokument, er det efter en samlet vurdering af en del af de anvendte undersøgelser meget sandsynligt, at DEHP's østrogene virkemåde har skadelig virkning på de fænotypiske seksuelle karakteristika og reproduktionsegenskaberne for han- og hunfisk. Denne omstændighed såvel som virkningerne af [...] DEHP som observeret i undersøgelser af rotter, der nævnes i kapitel 4 i det støttende dokument, er tilstrækkelige til at drage den konklusion, at DEHP kan have skadelige virkninger på miljøet«.
- 85 Det synes imidlertid at følge af de sagsakter, som Domstolen råder over, at undersøgelserne på rotter har til formål at fastlægge DEHP's virkninger på menneskers sundhed og ikke på miljøet.
- 86 Heraf følger, at Retten har gengivet beviserne urigtigt, idet den har lagt studier, der er blevet udført på rotter, og som angår DEHP's virkninger på menneskers sundhed i tilfælde af direkte udsættelse for DEHP til grund med henblik på heraf at udlede, at dette stof havde virkninger på miljøet.
- 87 Det følger imidlertid af Domstolens faste praksis, at hvis præmisserne i en afgørelse afsagt af Retten indeholder en tilsidesættelse af EU-retten, men konklusionen er berettiget af andre retlige grunde, bevirker en sådan tilsidesættelse ikke, at denne afgørelse skal ophæves, men at præmisserne skal ændres (dom af 26.1.2017, Mamoli Robinetteria mod Kommissionen, C-619/13 P, EU:C:2017:50, præmis 107 og den deri nævnte retspraksis).
- 88 Selv om Retten i den appellerede doms præmis 166 fejlagtigt har henvist til undersøgelserne på rotter, har den ligeledes i denne præmis henvist til undersøgelserne på fisk, der godtgør DEHP's virkninger på miljøet. Den af Retten foretagne vurdering af et omfattende antal studier af fisk og DEHP's hormonforstyrrende virkninger på dem var således tilstrækkeligt til at begrunde Rettens forkastelse af anbringendet vedrørende utilstrækkeligheden af den videnskabelige dokumentation.
- 89 Henset til disse betragtninger skal det tredje appelanbringende forkastes som uvirksomt.

Det fjerde appelanbringende vedrørende Rettens tilsidesættelse af appellantens grundlæggende rettigheder

Parternes argumenter

- 90 Appellanten har gjort gældende, at Retten tilsidesatte de grundlæggende rettigheder og principper, der er fastsat i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (herefter »EMRK«), og i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«). Idet Retten har fortolket og anvendt EU-retten fejlagtigt, har den ligeledes tilsidesat appellantens rettigheder og principper, der er fastsat i EMRK og chartret, herunder retten til en retfærdig rettergang i henhold til artikel 6 i EMRK og chartrets artikel 47, ejendomsretten i henhold til artikel 1 i den første tillægsprotokol til EMRK og chartrets artikel 17 samt retssikkerhedsprincippet.
- 91 ECHA har bestridt appellantens argumenter.

Domstolens bemærkninger

- 92 Det må først og fremmest konstateres, at dette appelanbringende er åbenbart ubegrundet og upræcist, for så vidt som det alene indeholder en abstrakt gengivelse af de retsfor skrifter, som Retten angiveligt tilsidesatte, og ikke er ledsaget af nogen argumentation.

- 93 Det fremgår imidlertid af artikel 256 TEUF, artikel 58, stk. 1, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol samt artikel 168, stk. 1, litra d), og artikel 169, stk. 2, i Domstolens procesreglement, at et appelskrift præcist skal angive, hvilke elementer der anfægtes i den dom, som påstås ophævet, samt de retlige argumenter, der særligt støtter denne påstand (dom af 4.7.2000, Bergaderm og Goupil mod Kommissionen, C-352/98 P, EU:C:2000:361, præmis 34).
- 94 Det følger ydermere af fast retspraksis, at de dele af appellen, som ikke indeholder en argumentation, der har til formål præcist at angive den retlige fejl, den appellerede dom er behæftet med, ikke opfylder dette krav og skal afvises fra realitetsbehandling (kendelse af 24.11.2016, Petraitis mod Kommissionen, C-137/16 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2016:904, præmis 17).
- 95 Henset til det ovenstående skal det fjerde appelanbringende afvises, og følgelig skal appellen forkastes i sin helhed.

Sagsomkostninger

- 96 I henhold til procesreglementets artikel 184, stk. 2, træffer Domstolen afgørelse om sagsomkostningerne, når en appel ikke tages til følge. I henhold til samme reglements artikel 138, stk. 1, der i medfør af dets artikel 184, stk. 1, finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.
- 97 I medfør af samme reglements artikel 140, stk. 1, bærer de medlemsstater, som er indtrådt i sagen, deres egne omkostninger.
- 98 Da ECHA har nedlagt påstand om, at Deza tilpligtes at betale sagsomkostningerne, og da Deza har tabt sagen, bør det pålægges sidstnævnte at betale sagsomkostningerne.
- 99 Kongeriget Danmark og Kongeriget Sverige bærer hver deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Første Afdeling):

- 1) Appellen forkastes.**
- 2) Deza, a.s. bærer sine egne omkostninger og betaler de omkostninger, der er afholdt af Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA).**
- 3) Kongeriget Danmark og Kongeriget Sverige bærer hver deres egne omkostninger.**

Underskrifter